

Posudek diplomové práce Božské v básnickém bydlení. K dimenzi božství u pozdního Heideggera.

Autorka: Viola Ježková

Viola Ježková se ve své práci zaměřuje na několik „religionistických“ témat v pozdních textech Martina Heideggera. Věnuje se Heideggerově pojetí mytopoetické řeči, zejména jeho osobité interpretaci Holderlinovy poezie, dále sleduje stopy Eckkartovy mystické teologie v Heideggerových dílech a „hledání posvátna“ v Heideggerově pozdním období. Autorka zaměřuje pozornost především na přednášku *Básnický bydlí člověk*, kterou podrobuje velmi detailnímu rozboru, na pozadí širšího kontextu Heideggerova myšlení a také v rozhovoru s několika monografickými studii, zaměřenými na religionistické souvislosti Heideggerova díla (zejména Caputo, Kovacs, Schalow, Sacchi).

Rozhodujícím tématem, které autorka ve své práci sleduje, je Heideggerovo hledání odpovědi na hlubokou krizi moderní západní kultury v obnovení vztahu k „dimenzi božství“.

Po krátkém úvodu, naznačujícím metodu a rozvržení práce, následuje představení hlavních témat a poté rozsáhlý komentář přednášky *Básnický bydlí člověk*, zaměřený na stopování hlavního tématu práce právě v tomto textu. Autorčin komentář průběžně odkazuje k ostatním Heideggerovým dílům a ke studiím jeho díla, zaměřeným na jeho religionistické aspekty. Třetí kapitola navazuje na druhou a výpovědi studované přednášky řadí a strukturuje tematicky. Ve čtvrté kapitole autorka shrnuje a rekapituluje výtěžky předchozích analýz.

V závěru konstatuje, že Heideggerova odpověď na krizi moderního Západu nepřináší nic zásadně nového, navíc je nebezpečně eticky indiferentní. Autorka má za to, že tato Heideggerova odpověď ve skutečnosti implicitně vychází z biblické (křesťanské) tradice staré Evropy a tomu, pro koho tato tradice už nic neznamená, v podstatě nemá co nabídnout.

Autorka si zvolila velmi náročný úkol. To je třeba ocenit. Způsob, jakým se tohoto úkolu zhostila, vykazuje některé metodologické nedostatky. Diplomovou práci o Heideggerovi není možné psát v heideggerovštině, čehož se autorka opakovaně dopouští. Nesrozumitelnost tohoto způsobu vyjadřování, na kterou si u Heideggera stěžuje, se pochopitelně přenáší i do jejích vlastních výkladů, které jsou na některých místech pojmově nevyjasněné, aluzivní, asociativní, plné vágních a významově rozostřených vět. Autorka se prostě nepodřídila disciplíně kritické analýzy, operující přesně vymezenými pojmy. Její práce je pozoruhodná a její ponor do Heideggera hluboký, ale žánrově se jedná spíše o filosofující (případně teologické) úvahy nad Heideggerem, než o věcnou a přísnou vědeckou práci. Místy není zřetelné, kde mluví Heidegger a kde mluví, komentuje či analyzuje Ježková.

Situaci také poněkud komplikuje skutečnost, že autorka téměř ignoruje pravidla psaní čárek (skoro na každé straně jich několik chybí), což dlouhým souvětím nepřidá na srozumitelnosti. U řady odkazů na zdroje v poznámkách pod čarou chybí údaj o stránce, ze které se čerpá.

Závěrem shrnuji: Práce se zabývá důležitým a málo probádaným tématem. Cíl, který si autorka stanovila, v zásadě splnila, její práce však trpí poměrně závažnými metodologickými nedostatky. Navržené hodnocení: C až D.

Pavel Hošek

6. června 2007